

Tilsvarende gælder for så vidt angår afhøring ved hjælp af telefonkonference, hvor afhøringen foretages af den judicielle myndighed i den begærende medlemsstat. Den danske dommer vil heller ikke under sådanne afhøringer have pligt til at referere indholdet af forklaringen.

Den danske dommers pligter efter artikel 10, stk. 6, med hensyn til at referere afhøringen og efter artikel 11, stk. 5, afviger fra retsplejelovens § 186, idet pligten til at referere som nævnt ikke omfatter indholdet af forklaringen. Det bør derfor præciseres, at § 186 ikke finder anvendelse. De oplysninger, som dommeren efter artikel 10, stk. 6, (og evt. artikel 11, stk. 5) vil have pligt til at referere, vil allerede efter de gældende regler om retsbøger blive protokolleret. Pligten til at angive tid og sted, den afhørte persons identitet, identiteten på alle andre personer i den anmodede medlemsstat, som har deltaget i afhøringen, og den egenkab, hvori de har deltaget, følger således af retsplejelovens § 34, stk. 2, nr. 1, 2 og 4. Spørgsmålet om eventuelle edsafklæggelser eller afgivelser af tro og love erklæringer vil kun opstå i tilfælde, hvor den begærende medlemsstat udtrykkeligt har anmodet om overholdelse af særlige formkrav eller fremgangsmåder, jf. konventionens artikel 4, stk. 1. Sådanne oplysninger vil blive protokolleret i medfør af retsplejelovens § 35, idet der vil være tale om optagelse i retsbogen af en begæring af den begærende medlemsstat. For så vidt angår pligten til at angive de tekniske omstændigheder, under hvilke afhøringen har fundet sted, vil oplysning herom efter Justitsministeriets opfattelse ligeledes blive protokolleret i medfør af retsplejelovens § 35, stk. 1, hvorefter retsbogen skal indeholde en kort fremstilling af forhandlingerne. Efter Justitsministeriets opfattelse er det således ikke nødvendigt udtrykkeligt at anføre, at retten i retsbogen skal angive de oplysninger, der efter artikel 10, stk. 6, skal fremgå af referatet. En udskrift af retsbogen vil i overensstemmelse med artikel 10, stk. 6, blive sendt til den begærende medlemsstat.

Det fremgår af artikel 10, stk. 8, at hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at dens nationale ret finder anvendelse, når vidner eller sagkyndige afhøres på dens område i overensstemmelse med artikel 10 og nægter at afgive forklaring, selv om de er forpligtet dertil, eller afgiver falsk forklaring. Disse situationer skal behandles på samme måde, som hvis afhøringen fandt sted i en national retssag. Det følger heraf, at retsplejelovens almindelige bestemmelser om vidnepligt og tvangsmidler over for vidner, jf. navnlig retsplejelovens § 168 og § 178, ligeledes vil skulle finde anvendelse på personer, som

afhøres som vidne eller sagkyndig ved hjælp af videokonference i medfør af artikel 10.

På baggrund af det ovenfor anførte foreslås det, at retsplejelovens § 190 omformuleres. Det bør fremgå af bestemmelsen, at en anmodning om iagttagelse af en særlig form eller fremgangsmåde, herunder afhøring fra udlandet ved anvendelse af telekommunikation, så vidt muligt skal imødekommes. Herved tilvejebringes der klar hjemmel til, at danske domstole kan imødekomme anmodninger fra udenlandske myndigheder om afhøring ved hjælp af videokonference eller telefonkonference i det omfang, der følger af artikel 10 eller artikel 11 i EU-retshjælpskonventionen. Som tidligere nævnt bør udtrykket afhøring »ved anvendelse af telekommunikation« anvendes frem for konventionens udtryk »ved hjælp af videokonference og telefonkonference«. Det bør udtrykkeligt fremgå af bestemmelsen, at en anmodning skal imødekommes, medmindre det vil være teknisk umuligt eller åbenbart uforeneligt med landets retsorden. Da rettens pligt til at udfærdige et referat af afhøringen ikke omfatter indholdet af afhøringen, men derimod omstændighederne i forbindelse med afhøringen, jf. artikel 10, stk. 6, og artikel 11, stk. 5, bør det endvidere fremgå af bestemmelsen, at retsplejelovens § 186 ikke finder anvendelse på sådanne afhøringer.

Da afhøring ved hjælp af telefonkonference er betinget af vidnets samtykke, fremgår det udtrykkeligt af det foreslåede stk. 2 i retsplejelovens § 190, at et sådan samtykke er påkrævet, og at retsplejelovens bestemmelser om tvangsindgreb over for vidner, jf. retsplejelovens § 178, ikke finder anvendelse på sådanne afhøringer.

Om det nærmere indhold af den foreslåede bestemmelse henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 1.

Som nævnt følger det af artikel 10, stk. 8, at en falsk forklaring, der afgives i forbindelse med en afhøring ved hjælp af videokonference, skal være strafbar på samme måde som en falsk forklaring, der afgives ved fremmøde i retten. Ved afhøring ved hjælp af telefonkonference skal vidnet eller den sagkyndige som nævnt indvillige i, at afhøringen foregår ved hjælp af telefonkonference. Det betyder, at den afhørte ikke vil have pligt til at besvare spørgsmål, og retten bør gøre vidnet eller den sagkyndige opmærksom herpå. Det bør imidlertid være således, at eventuelle forklaringer også her afgives under strafansvar, og vidnet eller den sagkyndige vil skulle gøres bekendt med strafansvaret, jf. herved artikel 11, stk. 5, hvorefter den anmodede medlemsstat kan gøre sit samtykke til afhøring ved hjælp af telefonkonference betinget af, at de relevante